

ABONAMENTUL

Pe un an . 24 Cor.
Pe jum. an . 12 "
Pe o lună . 2 "

Nrul de Duminecă

Pe un an . 4 Cor.
Pentru România și :
America . . 10 Cor.

Nrul de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDAȚIA
și ADMINISTRAȚIA
Miksa uteza 2-3.

INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.

Manuscripte nu se îna-
poiază.

Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Femeile la lucru.

Aradul românesc a intrat într-o epocă de renaștere și de regenerare. După o mișcare socială și culturală puternică, acum vre-o 20—30 de ani, Aradul căzuse într-o amorțire și nelucrare completă. Era o amorțală primejdioasă, un semn care părea preambulul morții naționale a românismului din acest oraș. Aradul străin luase în epoca asta un avânt economic extraordinar și înflorirea lui ațuse în mod fatal, sub regimul politic de azi, maghiarizarea crescândă, aproape completă a orașului. Nu se putea ca acest mediu nou să nu-și exercite influența și asupra românismului de aici.

Elementul sârbesc și cel nemțesc se topise pare-că în fața acestei noi străluciri a maghiarismului și se părea o clipă că și românii vor merge aceiaș cale. Prin asupri și prigoniri neconținute, prin dizolvarea societății «Progresul» a meseriașilor români, condusă de unul din cele mai marcante figuri ce a produs acest loc, avocatul Mircea V. Stănescu, o individualitate de mare energie, stânsă prea de vreme, guvernul ajunsese să înăbușească viața românească de aici pe un timp.

A fost însă numai topirea unei clipe, întreruptă une-ori de izbucniri violente, ca pe timpul Memorandului. Nici-odata aici continuitatea luptei naționale nu s'a întrerupt, căci la comitat ea totdeauna a fost purtată cu bărbăție chiar și atunci când în alte părți ea se curmase.

Se pare că activitatea parlamentară a dat

imbolul unei noi vieți în partea asta de loc, căci noua mișcare coincide aproape cu intrarea în activitate. Este însă numai o aparență. Regenerarea vieții românești de aici are în fond o cauză mult mai adâncă; ea vine din izvorul îmbelșugat de viață și de sănătate a unui popor harnic și viguros de aproape 300,000 de țărani români, mai mulți decât în toată Bucovina bunăoară. Neapărat activitatea parlamentară, a contribuit și ea, ar fi însă nefiresc și imposibil ca un ținut atât de mare și bogat, cum puține sunt, să nu poată desvolta o activitate culturală și socială mai intensivă.

După renașterea politică a urmat cea culturală și socială. Un oraș cu episcopie, cu seminar și școală normală, cu o puternică și înfloritoare bancă românească, cu un ziar cotidian românesc, un ținut care a avut puterea numerică și politică de-a alege patru deputați naționaliști nu se putea să nu producă și o mișcare socială și culturală.

Ea a venit în curând. Acum o lună am serbat resurecțiunea «Asociației culturale» din Arad. A fost o manifestare puternică, o explozie de forță și de sănătate care a înaintat mișcarea socială a culturală de aici cu un mare pas. Curând după el iată al doilea semn de mișcare nouă, de voință și putere de viață.

E reactivarea «Reuniunilor femeilor române». Fiecare dintre noi trebuie să-și dea seama că azistăm ca la sărbătoarea de premenire și înviere, la începutul unei noi epoci de viață a acestui ținut. Fiecare din

noi trebuie să se pătrundă de însemnătatea clipei mari și trebuie fiecare să se știe ridică la înălțimea datorii ce-i impune împrejurarea asta.

Femeile române din Arad dovedesc că s'au pătruns de ea. Având și altcum o mare parte de merit la noua mișcare culturală și socială de aici, ele au nobila ambițiune de a se constitui din nou în vechea «Reuniune a femeilor» și de a participa într-o organizație deosebită la munca națională de redășteptare și recuglere a românismului din Arad.

Ar fi însă greșit de a crede că motivul constituirii lor e numai ambiția unei organizații deosebite. E un mare și nobil scop ce dă avânt și putere acțiunii lor și trebuie înscris și el în rîndul marilor scopuri ce-și pune munca națională a Aradului: creierea unei școale de fete puternice, menită să crească o nouă generație de femei române în părțile astea.

Există, ce-i drept, o școală românească secundară de fete în Arad. Să mărturisim însă că prin insuficiența mijloacelor de-o parte și prin lipsa de interes a publicului nostru de alta ea nu a putut să ia avântul și porțiile ce s'ar fi convenit să-le aibă în locul acesta. Pe o mare întindere de loc, dela Orșova și până la Beiuș, școala din Arad e singura școală de fete și în actuala ei organizație nu poate împlini marea chemare ce are de a crește o nouă generație de femei, ferite de influența duhului dizolvant al școalei și societății ungurești, semitizate crescute într-o cultură și limbă românească nouă

FOIȚA ZIARULUI «TRIBUNA».

Tainica putere.

Când gem văzduhuri de mânie
Și cântă vânturile 'n cor
Când marea clocote pustie
Pe întinsul ei rătăcitor

Când valuri curg infuriate
Și-adâncul râde cu dispreț
Atunci — simt țermurile toate
Cine-i stăpân pe-a noastre vieți.

Vin necuprinsele mistere
Năprasnicele frământări,
Reiese tainica putere
Ce poartă lumi și 'ntinde mări

Putere 'n veci cârmuitoare
La'l cărei glas ne zguduim
Subt mâna Ta ocrotitoare
Atâtea umbre viețuim.

Și toate-și au orânduirea
Subt înțeleptul ochiu al Tău
Căci singur le cunoști menirea
In veci puternic Dumnezeu!

In vraja razelor de soare
Când valea vieții curge lin,
De ce uităm cu nepăsare
Isvorul blândului senin?..

Când gem văzduhuri de mânie
Și cântă vânturile'n cor
Atunci — gândim la vecinicie
Și ne închinăm la Creator...

Aurelia Pop.

Santuzza.

Cavalleria rusticana.

Scene din viața poporului din Sicilia.

De Giovanni Verga.

(Urmare).

Scena a doua.

Santuzza, Turiddu Macca, vine grăbit din strada dela dreapta. Santuzza tresare văzându-l.

Turiddu: (surprins) A! Santuzza, ce faci aici?

Santuzza: Te așteptam!

T: Unde e mama?

S: In biserică!

T: Așa! Du te și tu atunci!

S: Nu! Nu mă duc in biserică!

T: In Dumineca Paștilor!

S: Știi prea bine, că nu mă pot duce!

T: Bine, dar ce vrei atunci?

S: Să-ți vorbesc!

T: Aici, pe uliță?

S: De ce nu?

T: Ne văd oamenii!

S: Să ne vadă!

T: Ce ai?

S: Spune-mi dintâi, de unde vii?

T: O, o! Ce e asta?

S: Unde-ai petrecut astă noapte?

T: (cu tărie) A! Să-ți spun unde am fost?

S: De ce te mâni așa de te întreb unde ai fost? Nu poți să mi-o spui?

T: Am fost în Francofonte —

S: (face o mișcare)

T: Da!

S: Nu e adevărat! Două ceasuri după Ave Maria erai încă pe aici!

T: Ei și! Am fost unde-am fost și unde mi-a plăcut să fiu.

S: (lasă să-i cadă năframa pe umeri) O Turiddu, Cum poți să fii așa cu mine! Uită-te în fața mea! nu citești în ea jalea, care-mi sfășie inima?

T: E vine ta! Nu știu ce ți ai pus în cap de mă hulești cum poți mai bine pentru o nimica toată; mă urmărești pretutindeni, ca pe un băiețandru! Nu-s stăpân pe mine, să fac și să dreg cum îmi place? Cum?!

S: Nu! Nu te-am urmărit. Au povestit oamenii chiar aici, că te-au văzut des de dimineață la ușa Lolei.

T: Cine a spus-o?

S: Chiar el — bărbatul ei — Alfio!

T: El! — Asta-i dragostea cea mare pentru mine? Bați gârgăuni în capul bărbatului ei — lui Alfio; vrei să-l silești să mă și omoare?

S: (cade în ghenunchi cu mâinile încleștate spre rugăciune) Vai Turiddu, cum poți să vorbești așa?

T: Școală! Nu te mai face! Școală-te ori mă duc!

S: (tipând) O! Vrei să te duci? Să te duci acum? Vrei să mă lași în durerea cea mai mare?

și bună, în duhul de curățenie și sănătate morală, în atmosfera de vigoare expansivă ce se cuvine unei societăți, unui popor tânăr care se află abea la începutul unei vieți naționale pe care vrea să și-o cucerească și să și-o creeze.

Pentru asta însă se cere o școală mare, o școală ca și nouă și iată pentru ce reușirea femeilor române nu se poate mulțumi cu realitatea de-acuma, ci vrea să adune fondurile necesare acestui scop. Să nu uităm că dacă trebuie să ne îngrijim de românizarea culturală a societății noastre, femeia formează nu mai puțin de jumătate din societatea asta și i-se cuvine deci aceiași atențiune ca și bărbaților.

Iată pentru ce felicităm inițiativa luată de femeile din Arad și-i urăm izbândă deplină, dorind să vedem cât mai curând înfăptuit visul gingașelor noastre vizionare: marea școală românească de fete din Arad.

Programul de muncă al camerei. În ședința sa de azi camera va discuta și cel de pe urmă proiect al reformei dărilor. Măne, Sâmbătă, va fi numai ședință formală, pentru a se adopta și în cea de a treia citire reforma dărilor și pentru alegerea comisiei de 31 a proiectului despre colonizări și parcelări. Luni și Marți nu va fi ședință, iar Miercuri, în 17 a. l. c., se va începe discuția proiectului de congruă, în șirul căreia, după cum am anunțat, deputații noștri vor opune cuvântul lor față de articolele prin care se intenționează încetarea preoției noastre.

Din România.

Conferința dlui P. V. Haneș. Marți d. Petre V. Haneș a continuat seria conferințelor începute în sala cea mare a institutului Pompiliu, vorbind «despre motivele populare în literatura cultă».

D-sa începe prin a face o distincțiune între inspirațiunea din popor, din viața dela țară și inspirațiunea din poezia populară. Urmărind destinațiunea în sensul din urmă conferențiarul arată cum motivele populare au servit mai în toată literatura noastră scriitorilor ca să creeze scrieri literare. A fost un moment în literatura românească

când o exagerare periculoasă de inspirațiune din literaturile străine, și în special din cea franceză a atras după sine formarea unui întreg curent, care a opus o literatură românească bazată numai pe inspirațiunea populară.

Tendința aceasta care și a luat naștere la Dacia Literară a fost continuată mai târziu de școala lui Hașdeu și chiar mult mai în urmă. Urmările pe care le-a avut asupra literaturii noastre au fost și bune și rele. Ca fond inspirațiunea populară a dat naștere la scrieri și în special poezii slabe — cum găsim la Alexandri și chiar la Eminescu; e o altă fază când poeziile cu motive populare servesc anume tendințe sociale ale vremii. Și în sfârșit în al treilea rând vine literatura bună, tot cu inspirațiune populară, în fruntea căreia stă Eminescu cu mai multe poezii, mai ales cu «Luceafărul» care nu e altceva decât crearea unei concepții superioare pe un motiv popular.

Trecând la mai multe genuri de poezie cu inspirațiune populară conferențiarul se oprește în deosebi la basm, vorbind și cetind din Odobescu, Delavrancea și ca să facă apropierea cu revista și numele căreia vorbea, citează dintr'o bucată cu motiv popular a dlui Andrișoiu.

Analizează din poeziile mai multor scriitori pe acele care se apropie de fondul subiectului său (Iosif, Haralamb Lecca, Coșbuc, Héfrat...) și ajunge în privința aceasta la încheierea că sunt părți din literatura cultă a căror valoare se datorește unor motive populare; nu e mai puțin adevărat că cele mai multe poezii în acest sens sunt slabe.

D. Haneș spune că revista «Vieța nouă» n'a fost în contra inspirațiunii din poezia populară și din viața poporului, — probă anume poezii de felul acesta pe care le-a publicat — dar s'a ridicat totdeauna în contra exagerării acelor, care nu admiteau de altundeva inspirațiuni poetice.

D-sa termină arătând cum revista în numele căreia vorbește caută pentru literatura românească drumuri cât mai largi. Ii dorește să se inspire din toate părțile, pentru că numai o mărime a izvoarelor de inspirație atrage după sine o bogăție de artă.

Lucru manual în școlile primare. De câtăva vreme ministrul instrucțiunii a observat că în foarte multe dintre școlile primare și mai cu deosebire în cele rurale, lucrul manual, pe care trebuie să-l practice elevii, este aproape neglijat cu desăvârșire.

Lucrul manual, când s'a introdus în școale, a avut de scop pe de-o parte a obișnui pe elevi cu diferite lucrări practice și în al doilea rând de a

nu le ține veșnic încordat intelectul numai cu învățarea diferitelor lecțiuni.

Tot în acest scop s'au făcut și cursuri speciale pentru învățători, tocmai pentru a-i deprinde să predea acest fel de învățământ.

Pentru a remedia acest rău, ministerul instrucțiunii a atras serios atențiunea revizorilor din țară, invitându-i a stăruii ca institutorii și învățătorii să dea cea mai mare atenție învățământului lucrului manual.

Ministerul va aplica pedepse destul de aspre acelor dintre membrii corpului didactic primar, care vor neglija această ramură de activitate școlară.

Alegerile în Italia.

Marea luptă electorală din întreaga Italie s'a terminat. În Roma au fost aleși iarăși profesorul Baccelli și ierodentistul Barzilai, cari nu au avut nici un contracandidat.

Tot la Roma a fost ales și socialistul moderat Vissoletti și republicanul Mazza.

Clericali, cari au fost sprijiniți de vatican în propaganda lor, au fost învinși în toate cercurile.

Aceasta nu este ceva de mirare, când se știe că procedeul anticlericalilor a fost de multeori foarte drastic. Preoții și călugării, cari veneau la urnă au fost de cele mai multeori insultați și izgoniți dela locul de vot.

Marea majoritate a mandatelor a fost, cucerită de guvern, care a câștigat 350 de locuri din 508.

Lupta electorală a fost mai inversunată în sudul Italiei. Știrile sosite din această parte a țării sunt îngrijitoare. S'au comis cele mai regretabile escese.

Cele două tabere contrare au avut la Anversa ciocniri sângeroase. S'au tras focuri de revolver. Un aderent al lui Pepuccio Romano a fost omorât cu focuri de revolver în mijlocul drumului de aderenți candidaților contrar.

La Castelania miliția făcând o percheziție la club, a confiscat 15 revolve, 5 carabine și două săbii.

La Cittanova poliția a descoperit un adevărat magazin de bombe. Aceste bombe, după cum asigură Messagero, erau destinate pentru aruncarea în aer a clubului independenștilor.

În fața casei deputatului d'Alessio a fost aruncată o bombă, care, făcând explozie, a rănit grav pe mai multe persoane.

Nu sunt rare cazurile când armata a fost bombardată de alegători cu pietri.

O liniștire deplină a spiritelor nu s'a produs încă nici acum.

T.: Ce să-ți fac dacă nu vrei să mă crezi? Ce-ți spun alții, toate le crezi. Nu au dreptate de loc! Ți-o spun încă odată! Alfio s'a înșelat. Mergeam numai așa, îmi căutam de drum. Iar te uita! Ți-ai pus povestea cu Lola în cap și tocmai acum, când i-e bărbatul aici! Vezi cât ești de hăbăucă!

S.: Bărbatul ei a venit de-abea azi dimineață!

T.: A, o știi și asta! Foarte bine! Imi umbli în călcăie în tot chipul — peste tot. Te pomenști, că nici nu mai pot porunci singur.

S.: Turiddu, ești stăpânul meu, poți să mă sugrumi, cu mâinile tale, de-ți place; o să-ți ling mâinile ca un câine.

T.: Atunci?!

S.: Da nu vezi, că Lola asta vrea să mi arunce sufletul în osândă veșnică?

T.: Lasă pe Lola în pace!

S.: Și ea, de ce nu mă lasă ea în pace? De ce vrea să mi-te răpească? N'am altceva pe lumea întreagă.

T.: Bagă de seamă! Te înșeli!

S.: Nu, nu mă înșel! Alergai după ea, încă pe când erai militar.

T.: Povești! Acum e Lola măritată și-și are casa ei.

S.: Ce-ți pasă ție de asta? Tot o placi, cu toate că s'a măritat — și ea — ea mi te-a furat — și eu — eu nu te am drag mai mult ca ori când, cu toate că mă înșeli?

T.: Taci odată!

S.: Nu, nu pot să tac. Stau să înnebunesc de durere. Ce să mă fac, Doamne, dacă mă părăsești?!

T.: Nu te părăsesc dacă nu mă slesți. Dar ascultă odată pentru totdeauna: vreau să fiu stăpân pe mine, să fac și să dreg cum mi-o plăcea mie. Până acum, Doamne mulțămescu-ți, n'am suferit jug străin.

S.: Ce vrei să zici?

T.: Zic, că ți ai pierdut capul de atâtea gânduri fără de rost.

S.: Ce sunt eu de vină! Uită te, ca s'a făcut din mine! Lola asta-i mai frumoasă decât mine; o știu eu prea bine. Are gâtul și mâinile pline de aur. Bărbatul ei n'o lasă să ducă lipsă, o împodobește pe ticăloasa asta ca pe maica Domnului din altar.

T.: Lasă 'n pace pe Lola!

S.: Și o mai și apără! Firește: A!

T.: Nu o apăr. Mi-e tot una, de o împodobește sau nu ca pe maica Domnului! Da' nu mi-e tot una să fiu sau să nu fiu stăpân pe mine.

Scena a treia.

Cei de mai nainte. Lola din strada primă din dreapta.

L.: O! Cumetre Turiddu! N'ai văzut cumva dacă a mers bărbatul meu la biserică?

T.: Abea am venit și nu ți-am văzut bărbatu.

Lola: Mi-a zis: «Mă duc la faur pentru cal, că și-a pierdut o potcoavă, și ne întâlnim în biserică.» Și voi vă sărbați Paștile aici, la ușa bisericei?

Santuzza: La biserică se duc oamenii, cari au sufletul curat frumoasă Lola!

Lola: Slavă Domnului de asta! (Se apleacă

ca și când ar vrea să atingă pământul cu vârful degetelor, pe cari le poartă apoi repede la gură)

Santuzza: Bine faci, Lola, că mulțămesti lui Dumnezeu, că zău trăiesc mulți pe pământ, cari nu sunt vrednici să trăiască.

Turiddu: Să mergem, Lola! Aici nu mai avem ce să căutăm.

Lola: Nu-ți strica cheful pentru mine, cumetre Turiddu — găsec eu și singură drumul și nu vreau să-ți stric cheful.

Turiddu: Dacă-ți spun, că nu mai avem nimic laolaltă.

Santuzza: (ținându-l de haină) Ba, noi mai avem să vorbim ceva laolaltă.

Lola: Poftă bună, Turiddu! Stai numai și te molcomește. Imi caut de drum! (Merge la biserică.)

Scena patra.

Turiddu, Santuzza.

T.: Frumoasă ispravă mi-ai făcut!

S.: Frumoasă zău!

T.: Ai vrut să faci așa?

S.: Da, am vrut să o fac!

T.: (ridică mâna să o lovească) Ha! Iasmă! Bață-te —

S.: Omoară-mă, ce mai stai? Ce, crezi că îmi pasă? — înainte!

T.: Nici de moarte nu ești vrednică. (Vrea să plece).

S.: Te duci?

T.: E lucru cel mai cuminte. — Așa trebuie să fac cu tine, tu — ! (Clopotul sună).

Roosevelt jurnalist.

Articolul-debut al fostului președinte al Statelor-Unite.

De câteva zile, jurnaliștii Americani și-au mărit numărul cu un ilustru confrate. Dl Theodor Roosevelt, pînă mai eri președinte al Statelor-Unite și azi redactor-șef al ziarului Outlook, a debutat printr'un articol care în fond nu este decît o violentă filipică adresată contra acelor jurnaliști și proprietari de ziare, care își înțeleg meseria prin a specula și a contraface opinia publică, prin minciuni, calomnii, fapte senzaționale etc...

Articolul iată-l:

»Este lamentabil faptul că astăzi cea mai mare parte din ziarele cotidiene și din reviste este proprietatea unor persoane, care dispun de imense bogății — bogății strânse adesea în moduri care dau de bănuț — și care mai înainte de orice caută să sugrume sau să denatureze expresia oarecă a opiniei publice.

»Iată de ce simt o mare bucurie de a saluta înaintea altora pe bărbații cari conduc ziarul Outlook, fiindcă sunt încredințați că nici o influență nu-i va putea face să se abată dela datoria lor, cu atât mai mult cu cât ei sunt foarte departe de acest fel de jurnalism așa zis: »jurnalismul galben« jurnalism care cultivă minciuna, faptele senzaționale și futulul, jurnalism care face totul în lume pentru a putea vulgariza, degrada gustul popular și a slăbi caracterul poporului cărui i-se adresează.

»Astăzi, există două feluri de jurnalism.

»Primul fel nu face altceva decît a vinde publicului ceea ce publicul este dispus să cumpere. Aceasta este de altfel teza proprietarilor de localuri unde se formează opium și a tuturor ființelor imunde care nu au alt scop decît a satisface viciile omenirii.

»Mai este încă un al doilea fel de jurnalism care evită senzaționalul, care nu se ocupă decît de afacerile serioase, literare, politice și științifice, și care într'un cuvînt se adresează oamenilor cu un spirit cultivat, dar care adesea ori poate servi de element periculos, căci sub o formă mai puțin grosieră și mai puțin înflăcărată urmărește în mod constant minciuna și calomnia.

»Acest fel de jurnalism, pe care îl întâlnim adesea, nu este cel mai puțin periculos. Există oameni culți și inteligenți, cari stau liniștiți în fotoliul lor departe de aprinsele lupte ale vieții de toate zilele și care își petrec vremea prin a calomnia și discredită pe cei care lucrează și luptă pentru existență. E drept însă că ei fac aceste lucruri într'un mod mult mai blînd și exersează asupra publicului o influență mult mai puțin periculoasă decît așa ziișii jurnaliști galbeni. În definitiv însă, răul cauzat de ei este tot

atît de mare, de oarece zilnic bagă în capul copiilor — care au nevoie de educație și care mai târziu vor fi chemați să-și servească statul — ideea că oamenii publici de onorabilitate absolută și perfectă nu sunt de cît niște oameni corupți. În fie care zi, acești oameni lasă să se înțeleagă că ei pot ridica nulitățile și coborî talentele și că pentru a face față problemelor gigantice e destul să fie ironici și zeflemişti.

»Eu unul mă simt foarte fericit că nu fac parte din nici una din aceste categorii de ziariști, și sunt fericit cînd mă gândesc că voi fi asociatul acestor oameni, care nu fac decît ceea-ce propovăduesc și nu propovăduesc decît ceea-ce cred că este necesar la salvarea patriei.

»Credința noastră profundă este că tot omul trebuie să câștige bani îndeajuns pentru a putea trăi și a face să trăiască și pe cei din jurul său. Acest scop odată ajuns, paralele nu mai joacă decît un rol secundar.»

«Un jurnal care se respectă, nu trebuie să neglijeze această regulă. Un ziar trebuie să câștige bani, fiindcă necâștigînd bani nu va putea apărea. Un jurnal însă nu poate face din bani, rațiunea primordială a existenței sale. De cîteori o importanță chestiune i-se pune, el trebuie să se întrebe ce cale va trebui să urmeze și va urma pe aceia care este conformă interesului permanent al națiunii. De îndată însă ce s'a angajat pe calea aceasta, el trebuie s'o urmeze cu tot curajul și energia de care dispune.»

Theodor Roosevelt.

Ieri: Președinte al Republicii Statelor Unite.
Azi: Redactor șef al ziarului »Ou look«.

Lupta pentru catedra de istoria românilor la universitatea din Cernăuț.

Mai în tot anul se convoacă adunări, se fac protestări și se scriu memorande cu scopul de a da viață unei catedre pentru istoria românilor la universitatea din Cernăuț. Cu durere trebuie să amintim — scrie »Patria« — că cu toate străduințele studenților ei și a întregului neam românesc din Bucovina, în loc să ni-se împlinescă acest postulat atît de just, am fost totdeauna bagatelizați și desconsiderați de către forurile, în mâinile cărora stă rezolvarea chestiunii.

În marea adunare din 8 I. c. convocată și prezidată de d. Ion Cocărlă, la care a luat parte pe lângă aproape întreaga studențime română și deputatul d. Aurel cav. de Onciul, s'au discutat modalitățile cum s'ar putea mai ușor ajunge la această catedră, pentru care ne luptăm de-atîta timp.

Dl Onciul viu aclamat de întreaga studențime a arătat calea, pe care se poate ajunge la realizarea dorințelor noastre și a promis că va interzela în sesiunea proxima a parlamentului în privința aceasta. Pe lângă alte propuneri de o importanță deosebită s'au primit două rezoluțiuni. Prima propusă de dl Aurel Morariu, actualul președinte al »Junimeii« și adresată clubului deputaților români din parlament, sună:

»Urmînd unei vechi și îndreptățite dorințe a românilor bucovineni, a înaintat studențimea romînă dela universitatea din Cernăuți în vara anului 1908 facultății filozofice un memorandum, al cărui text a fost citit și primit cu unanimitate la o adunare a tuturor studenților romîni din loc, în care s'a reînnoit acea cerere a noastră care cu mulți ani înainte a fost ridicată de un vrednic reprezentant al neamului nostru și care este: Creerea unei catedre pentru istoria poporului romîn la universitatea din Cernăuți cu limba de propunere romînă. Dela rectorul universității precum și dela decanul facultății filozofice n'am primit, se înțelege, nici un răspuns în privința aceasta, pînă cînd toți studenții romîni ne-am înfățișat rectorului și decanului, cerîndu-le răspunsul. Abia după ce studențimea adunată în coridoare începuse a deveni neliniștită, am aflat deci prin rostul decanului facultății filozofice, că memoriul înaintat de noi în vara anului trecut a fost trimis cu o oarecare clausulă de recomandație din partea facultății filozofice, ministerului de instrucție și anume cu numărul de expedare 713 din 1906.

Un lucru însă, prin care ne-am simțit adinc jigniți în sentimentele noastre romînești a fost declararea rectorului și a decanului că nu se poate ca această catedră să fie înzestrată cu limba de propunere romînească, provocîndu-se la legea de înființare a universității Cernăuțene, nevoind însă să considere obiecțiunea noastră, că acel pretins principiu al legii de înființare a univ. e deja desrădăcat prin faptul că la universitatea din loc se citesc diferite cursuri în diferite limbi.

Studențimea universitară romînă reamintind domniilor deputați romîni cele întimplate în afacerea aceasta atît de importantă, își permite a-i soma cu toată hotărîrea ca Domniile lor să intervină la locurile competente, interpellînd în cameră, spre a urgenta crearea numitei catedre, ceea ce e nu numai dorința ei, ci și a neamului nostru întreg.»

A doua rezoluțiune este următoarea:

Studențimea universitară romînă din Cernăuț, întrunită la 8 Martie a. c. pentru a lua poziție în chestia înființării catedrei de istoria romînă la facultatea de litere din loc, a luat cu adinc regret la cunoștință bagatelizarea repetită a justelor ei postulate din partea forurilor competente, îndeosebi a senatului academic și protestează contra continuării prelegerilor lui Milkowicz în semestrul de vară, declarîndu-se parată, dacă va voi acesta să le prourmeze, de a-l împiedeca cu toate mijlocele legale.»

S.: Turiddu, pentru numele lui Dumnezeu, nu te duce! Auzi, chiar Dumnezeu te cheamă înapoi!

T.: Destul! Mă duc,

S.: Unde?

T.: Unde-mi place!... Mă duc la slujbă.

S.: Ca să arăți Lolei, că m'ai lăsat pentru ea tinea?

T.: Ești nebună!

S.: Nu te vei duce, Turiddu! Nu te duce în biserică, ca să păcătuiești! Nu mă înjosi așa, în fața femeii ăleia!

T.: Da tu ce faci? Tu arăți lumii întregi că nu mai sunt stăpîn pe mine și că mă ții în puțele tale ca pe un copil de țîță.

S.: Ce ne pasă nouă de lume! Nu te du, ori mă prăpădesc aici de jale și de rușine.

T.: (smulgându-se) Destul îți spun!

S.: (ca scoasă din fire) Turiddu! Pentru numele lui Dumnezeu — pentru Hristos, care se arată acum în hostia sfințită, nu mă părăsi pentru Lola asta!

T.: (pleacă).

S.: (strigă) Să duce! (Sărind infuriată și amenințînd) O să ai Paști sângeroase!

Scena a cincea.

Alfio iese repede din strada dela dreapta din fund. Santuzza, în mijlocul scenei.

S.: A, Alfio — Mi te-a trimes Dumnezeu!

Alfio: Până unde-au ajuns cu slujba, Santa?

S.: Vii prea târziu; dar s'a dus nevastă-ta cu Turiddu Macca în locul tău.

A.: Ce vrei să zici?

S.: Spun numai, că nevastă-ta umblă împopozată ca maica Domnului din altar și că-ți face o cinste deosebită.

A.: Așa! Și ce-ți bați capul cu asta?

S.: Vezi, și-o spun numai D-tale; că până ce trebuie să cutrieri lumea de-a largul, ca să câștigi pâinea de toate zilele și ca să cumperi cinsturi nevastă-tii — ea îți împodobeste casa cu alte podoabe.

A.: Ce-ai spus, Santa?

S.: Am spus, că până ce te sbuciumi pe ploaie și pe vînt prin lume, nevastă-ta îți cinstește casa rău de tot.

A.: Pentru Dumnezeu, Santa, te-ai îmbătat așa de des-de-diminează în sfînta zi a Paștilor? Am să-ți scot atunci vinul din cap!

S.: Nu m'am îmbătat, cumetre Alfio! Îți spun numai ce am pe inimă.

A.: Stai, Santa! Dacă i adevărat ce mi-ai spus adineaori — atunci îți mulțumesc și-ți sărut mâinile, cum le-aș săruta maicii mele, de s'ar scula din morți. Da dacă ai mințit, atunci mă jur pe sufletul răposatei mele mame, n'am să-ți las nici

chiar ochii pentru plîns și nici chiar neam-de-neamului tău.

S.: Nu pot să plîng, de plîns, cumetre Alfio; și ochii ăștia n'au plîns nici atunci, cînd au văzut cum se duce Turiddu, care mi-a furat cinstea, la Lola, la nevastă-ta.

A.: (Devenind de-odată liniștit de tot). Dacă i așa, e bine și îți mulțumesc, Santa.

S.: (nimicită) Nu-mi mulțumi! Nu! Că vezi, m'am făcut o trădătoare ticăloasă!

A.: Trădătoare? Nu ești trădătoare, Santa! Trădători sunt aceia, cari ne-au împins cuțitul în inimă, ție și mie. Și ce-ar și fi de le-ai îmbucătăți inima lor spurcată cu cuțitele înveninate? Nimica toată! Ascultă — dacă vezi, că mă caută nevasta, să-i spui că m'am dus acasă, ca să aduc pentru cuscul ei, Turiddu, o cinste. (Iese, pe strada primă dela dreapta).

(Oamenii încep să iasă din biserică și se risipesc în dreapta și 'n stînga. Turiddu Macca, Lola, Camilla, mama Nunzia, Filomena trec mai departe, fără să zărească pe Santuzza, care stă înfășurată în manta, în fund, la dreapta, pe drum. Numai Brasi, care vine cel din urmă, o vede).

B.: O, Santa, te duci la biserică, cînd nu mai e nimeni în ea!

S.: Am făcut păcat de moarte, Brasi, (întră în biserică). (Va urma.) Trad. de Ilie Marin.

Boalele secrete!

surgerea, arderea, atît la bărbați cît și la femei, după cum o dovedesc scrisorile de recunoștință se vîndecă foarte repede prin medicamentul „Gonoto14“. Acest medicament se bea. Prețul unei sticle 6 cor. comanda de 3 sticle cu 12 cor. se expediază franco. Se capătă pe lângă cea mai mare discrețiune dela Farmacia Salvator în Ruma nr. 1 (Slavonia). — — —

Deschiderea camerei austriace.

Programul guvernului.

Alaltăieri s'a deschis a 19-a sesiune a Reichsrathului. Sala și tribunele sunt pline de lume. Cabinetul apărând în sală este primit cu strigăte ostile și cu sgomot din partea cehilor radicali și cu aplauze din stânga și din partea polonezilor. Ministrul președinte Bienert declară în mijlocul sgomotului care continuă că a 19-a sesiune a Reichsrathului este deschisă.

Președintele de vârstă Funke, viu aclamat, exprimă speranța că sesiunea va fi încununată de succes, neturburată și durabilă (aplauze, sgomot din partea cehilor radicali care continuă în tot timpul discursului). Incheie strigând trăiască împăratul, strigătul acesta este repetat cu entuziasm.

Camera procedează la alegerea președintelui și alege pe d. Pattai, creștin social, cu o mare majoritate. În urmă are loc re alegerea vice-președintilor precum și a celorlalți membri ai biroului.

Ministrul președinte Bienert, prezentând pe noul cabinet, a desfășurat programul guvernului și a relevat că înțelegerea cu Turcia, obținută după lungi și dificile negocieri, impune neapărat monarhiei mari jertfe care cu toate acestea nu vor fi făcute fără folos de oarece prin protocolul încheiat controversa internațională asupra anexării Bosniei este întărită și există pentru monarhie o perspectivă sigură de a menține raporturi încă și mai cordiale și amicale de cât până în prezent cu Turcia cu care e legată prin atâtea interese politice și economice.

E de sigur de așteptat că Puterile semnate vor primi cu satisfacție notificarea relativă la această înțelegere și că tensiunea situației europene, de și nu a dispărut încă, s'a destins în mod însemnat. Cu toate aceste relațiile politice cu Serbia și Muntenegru care au făcut revendicări cu desăvârșire irealizabile (aprobări) urmează a fi nel murte. Urmând aceeași metodă care s'a urmat față de Turcia, monarhia a avut dela început intențiunea de a obține restabilirea relațiilor normale și cu Serbia prin negocieri directe. Urmând acestor idei, guvernul nu s'a lăsat să fie deturnat din atitudinea sa calmă și rezervată prin știrile cari veneau din Serbia, așa că monarhia a putut acum de curând să dea Serbiei, prin demersul cunoscut făcut de contele Forgach la Belgrad, ocazia de a trata direct cu dânsa. Grație sfaturilor Puterilor nu este exclus că se va produce o schimbare în Serbia în favoarea unei politici mai reale și mai practice.

În această aparență Austro-Ungaria va fi gata a începe cu cea mai multă bunăvoință noui negocieri cu Serbia asupra afacerilor economice și afacerilor de comunicațiune, dacă se produce în Serbia o schimbare de atitudine cu privire la Bosnia și dacă ni-se va fi dat o declarațiune că voește să reîntre în raporturi corecte și amicale cu monarhia. Prin această procedură față de Turcia și de Serbia monarhia credea că lucrează în mod eminent în favoarea păcii europene și să aibă aprobarea tuturor puterilor cu cari menținem raporturi amicale. Este sigur că situațiunea externă arată o îmbunătățire și șansele pentru menținerea păcii s'au întărit. Cu toate acestea condițiunile internaționale ne impun priveghere și concentrarea tuturor forțelor statului.

Ministrul president desfășoară apoi programul intern al guvernului care se va sili a ralia toate grupările muncii pentru a salva interesele statului și ale populațiunii.

Discursul dlui Bienert a fost de la început până la sfârșit însoțit de strigăte ostile din partea cehilor radicali și întrerupt în mai multe rânduri. La fine însă a fost salutat cu salve de aplauze.

D. Bienert a fost viu felicitat. Propunerea socialistilor de a se deschide discuțiunea asupra declarațiunii guvernului este respinsă.

Reformarea căpitanului Mihalovich.

Căpitanul Mihalovich era instructorul copiilor arhiducelui Iosif, bărbat cu frumoase pregătiri militare, omul de încredere al arhiducelui și agreatul mai multor membri ai casei domnitoare. În fața lui se deschidea o strălucită carieră, fiind unul dintre ofițerii cei mai favorizați de împrejurări. Săptămânile trecute însă cariera aceasta frumoasă s'a rupt de-odată în două, căpitanul Mihalovich a fost arestat și internat în unul din penitenciarele militare din Budapesta. Arestarea lui a făcut mare senzație atât în cercurile militare cât și în cele civile. Fel de fel de svoniri se urziseră atunci cari însă în loc să lămurească motivele arestării, le învăliseră și mai mult într'o atmosferă de mister. Autoritățile militare au refuzat orice deslușiri publicității, ținând în secret amănuntele cazului. Tribunalul militar a ridicat în sfârșit alaltăieri vâlul de pe acest caz de arestare senzațională.

Căpitanul Mihalovich a fost adus alaltăieri înaintea tribunalului militar, să facă față judecății pentru crima de care s'a făcut vinovat afirmativ prin purtarea sa necuviincioasă față de un membru al casei domnitoare. În temeiul codului penal militar tribunalul l-a reformat și la osândit la patru luni închisoare. Amănuntele pertractării nu s'au dat în vileag, rămânând astfel să plutească asupra cazului fel de fel de versiuni. Una dintre aceste versiuni e următoarea:

Se zice că arhiducele Iosif, în 3 Noemvrie anul trecut, sosind pe neașteptate dela jubileul din Viena acasă, și-a găsit copiii plângând. Micii principii, după lungi stăruințe, au mărturisit că instructorul lor, căpitanul Mihalovich, s'a purtat brutal cu ei, ba i-a și bătut chiar. Arhiducele s'a tulburat peste măsură și prin aghiotantul său, colonelul Yull, i-a peruncit lui Mihalovich să se înfățișeze. Mihalovich însă nu s'a supus acestei porunci.

— Nu mă duc! Nu sunt de serviciu! — a răspuns el, afirmativ colonelului Yull, care a raportat acest răspuns arhiducelui Iosif.

Arhiducele s'a dus atunci în persoană la Mihalovich. A urmat un aprins schimb de cuvinte între ei. După scena aceasta agitată Mihalovich a primit ordinul să plece la Bich's, el însă a refuzat împlinirea ordinului și de astă-dată și a plecat la Viena.

La porunca arhiducelui apoi a fost arestat în capitala austriacă și internat într'un sanatoriu, de unde încurând a fost transportat la Budapesta și pus în temniță preventivă. Căpitanul Mihalovich a robit săptămâni întregi în temniță militară din strada Conti, pânăcând a ieșit în publicitate vestea arestării lui senzaționale.

La pertractarea de alaltăieri tribunalul militar s'a constituit din doi căpitani, doi locotenenti, doi sublocotenenti, sub președința colonelului Yull. Mihalovich care a făcut deja trei luni de închisoare preventivă, s'a înfățișat în uniformă, însă fără spadă. Pe fața lui se cerea multă bărbăție și liniștea omului ce-și simte nevinovăția. N'a tăgăduit nimic din câte se cuprind în acuza ridicată împotriva lui. A cercat să atenuaze declarațiile prin cari se făcuse vinovat, arătând că ele n'au fost făcute cu gândul de-a ofensa pe arhiducele.

Tribunalul militar l'a găsit totuși vinovat, croindu-i osânda arătată mai sus. Osânda nu se socoteste împlinită în parte prin cele trei luni de închisoare preventivă, ci căpitanul va mai avea să facă patru luni întregi în temnița militară. Sentința a fost aprobată de comanda supremă a honvezimei.

Se spune că deputatul Farkasházy Zs. va interpela în chestiune pe d. Jekelfalussy, ministrul honvezimei.

Dislocarea ostașilor români în Bosnia.

— Corespondență particulară a «Tribunei».

Serajevo, 11 Martie.

Va fi poate de interes a se ști cum sunt dislocați ostașii români la diferitele trupe în Bosnia și Herțegovina. În total sunt aici 3050 feciori români împărțiți în următorul chip:

Serajevo: 1 comp. de artil. de cetate No. 1/2, corpul sanitar No. 25 și la geniu No. 18, vre-o 104 feciori.

D. Tuzla: 2 baterii de artilerie de munte No. 1/7 și 12 vre-o 60 feciori.

Banja luca: 1 baterie din regimentul de infanterie No. 62. 400 feciori.

Bihac: 1 companie din regimentul No. 62. 120 feciori.

Visegrad: 1 Bat. din reg. de inf. No. 85, 200 feciori.

Mostar: 3 Bat. din reg. de inf. No. 82	} 1400 feciori
» 1 » » » » No. 37	
» 1 » » » » No. 63	
» 1 companie de artil. de cetate No. 4/2	

» Corpul sanitar No. 26

Nevesinje: 1 Bat. din reg. No. 29 135 feciori.

Fojnica: (Herțegovina) 1 comp. din reg. No. 29. 40 feciori.

Bilec: 1 comp. artil. de cetate No. 3/2 41 feciori.

Trebinje: 1 Bat. din reg. de Inf. No. 64 345 feciori.

I comp. de art. de cet. No. 2/2 feciori.

Austro-Ungaria se pregătește așa de colosal, ca și când ar fi vorba să se bată cu o putere mare. Se aduc într'una munițiuni, furage, etc. Soldații și ofițerii au deja uniforma nouă care e de postav în culoare de grâu. Ofițerii și soldații au aceeași uniformă, numai ofițerii au pe cap o rozetă aurită. Se zice că ofițerii până la căpitan vor purta în război pușcă și baionetă și revolver, ca să nu-i cunoască inamicul.

Vă voi ținea în curent.

Conflictul austro-sârb.

Atitudinea României în cazul unui războiu austro-sârb.

Mai multe ziare din România se ocupă de câte zile încoace cu atitudinea României în cazul unui eventual războiu între Austria cu Sârbia și își exprimă convingerea că între România și Austria există o convenție militară, în virtutea căreia România va sta pe partea Austriei. România va permite atunci ca o parte din armata Austriei să treacă prin România pentru a ataca pe Sârbi din partea ostică. În caz că Rusia ar veni sârbilor întru ajutor, România va trebui să întărească hotarele sale dinspre Rusia și să împiedece trecerea armatei rusești prin teritoriul său.

Un tratat secret austro-sârb.

«La Question serbe» care apare în Belgrad, scrie că pe timpul cabinetului Piroșanaț a existat un tratat secret austro-sârb, care a fost semnat la Belgrad la 23 Iunie 1881. Tratatul acesta a fost modificat mai târziu, dar modificările erau foarte neînsemnate. Piroșanaț a comunicat lui Protici succesorul său la președinția cabinetului, toate amănuntele tratatului, cu condițiune, însă, să nu le publice cât va trăi el. După moartea acestuia, Protici a publicat tratatul. Prin paragraful 7 al acestui tratat, Austro-Ungaria făgă-

duia Serbiei (3 ani după tratatul din Berlin) sprijinul său, în cazul când ar încerca să-și mărească teritoriul la sud, exceptând sangiacul Novi-Bazar. În 1889 paragraful acesta s'a modificat în sensul că Austria va sprijini aspirațiunile Serbiei în valea Vardarului.

Tratatul acesta a expirat la 1895; Serbia poate însă proba prin el dreptatea aspirațiunilor ei, constatate acum de puternica ei vecină.

Austro-Ungaria face Serbiei concesiile economice.

În vederea aplanării conflictului cu Serbia, se vorbește în cercurile politice din Viena, că Austro-Ungaria este dispusă a face sârbilor însemnate concesiile economice.

Aceste concesiile privesc pe de-o parte înlesnirea exportului sârbesc în monarhia austro-ungară, pe de alta asigurarea transitului prin Austro-Ungaria precum și cedarea de către aceasta a unui port al ei pentru primirea mărfurilor sârbești pe coasta Adriaticei.

Raporturile vamale sârbo-austro-ungare sunt regulate printr-o nouă convenție, ce are valoare provizorie până la 31 Martie st. nou. și care se poate prelungi, presupunându-se raporturi politice normale pe când în caz contrar ar trebui să intervină războiul vamal.

Pe cât de greu ar fi pentru Serbia ca să obțină o îmbunătățire a raporturilor sale economice, când chiar și provizoratul acesta s'a dobândit cu cele mai mari sforțări, — totuși i-sa dat a înțelege, că dacă, își schimbă tactica sa politică față de Austro-Ungaria, va putea obține însemnate concesiile economice.

După cât s'a putut afla, i-se va îngădui Serbiei să-și lege liniile sale ferate de calea ferată bosniacă; așa dar i se pune la dispoziție linia Dunărea-Adriatică, prin care va putea să comunice direct cu Marea, ceea ce ar avea mare importanță pentru exportul vitelor sârbești mai ales dacă Serbei i se vor face însemnate reduceri tarifare.

Pentru a se putea face această legătură, Serbia va trebui să construiască o linie ferată pe o întindere de 50 km. dela Uzice până la Mocragora care va traversa un teren muntos, ce ar cere mar cheltuieli.

Serbia va trebui să aibă în vedere în primul rând costul acestei linii, mijlocirea sumelor necesare, ceea ce va forma obiecte de discuție în cursul tratativelor.

După dorința Serbiei va trebui să i-se pună la dispoziție și un port austro-ungar, unde se va termina sus numita cale ferată, care port va trebui să aibă instalațiile trebuincioase, pentru ca exportul mărfurilor sârbești să poată avea trecerea pe vapoare, scutită de taxe vamale.

Toate aceste concesiuni vor trebui să fie aranjate printr-un tratat asupra jonctiunii căilor ferate. O chestiune similară a format obiectul unei delegații dintre republicele sud-americane Chile și Bolivia. Bolivia a fost închisă dinspre mare în urma războiului dintre Chile și Peru, și s'a încheiat mai în urmă o convenție comercială, după care Chile s'a declarat dispusă a oferi Bolivia un drum direct spre mare, punându-i la dispoziție un port în care mărfurile boliviane se descarcă, ca și când portul ar aparține Boliviei.

O declarație.

P. C. Sa d. Iosif Olariu, a trimis redacției »Drapelului« următoarea.

DECLARAȚIE:

Din mai multe părți mi-se împărtășește, că unele persoane, nu știu din ce motive, lătesc despre mine vești, a căror tendință este să mă prezinte în acel mod, ca și cum n'aș fi liber și n'aș avea puterea să dispun de persoana și acțiunile mele.

Față cu aceste scornituri, respective calomnii, declar — ce am făcut și în »F. D.« nr. 7 — că până azi din nici o parte nu mi-s'a făcut nici

un fel de propunere, adevărat nimeni nu s'a apropiat de mine, ca în oarecare chip să mă angajeze și să mă aserviască altor scopuri, străine de cele ce corăspund firii mele de fiu adevărat al neamului românesc și al bisericii străbune. Prin urmare orice faime, care ar căuta să mă discrediteze, înfățișându-mă că ași fi cu cineva în legături spre paguba bisericii și neamului nostru românesc, sunt neadevăruri și le resping cu aceeași tărie, ca și scorniturile, că ași fi făcut »declarații dejositoare«, sau că ar poseda cineva un document, în care eu m'ași fi dat legat cuiva acum și pentru viitor.

În trecut am fost condus de principiul: a lucra, după modestele mele puteri, spre binele bisericii noastre și a poporului românesc, în viitor nu voi renege acest principiu și voi respinge cu hotărâre orice încercare de a fi lui necredincios, vină această încercare din orice parte.

In special declar, că n'am stat nici în trecut și nu voi sta nici în viitor sub influința d-lui Constantin Burdia, și nici în serviciul altuia. Nu mă voi lăsa influențat în acțiunile mele, în orice poziție voi fi, de astfel de curente, pe cari atât eu, cât și opinia românească, le va afla de păgubitoare și periculoase pentru marile interese ale neamului românesc și ale bisericii noastre.

În cinste am muncit până acum, în cinste voi ieși să viețuiesc și muncesc și de aci înainte, cât îmi va da Dumnezeu zile.

Caransebeș, 24 Februarie v. (9 Martie n.) 1909.

Dr. Iosif Olariu
profesor.

Abonații cari până acum nu și-au achitat abonamentul, sunt rugați prin aceasta să solvească atât restanțele cât și abonamentele înainte, căci în caz contrar după 8 zile vom fi siliți a sista expediarea ziarului.

Administrația „Tribunei“.

INFORMAȚIUNI.

ARAD, 12 Martie n. 1909.

— **Comisiunea pentru colonizări.** În comisiunea de colonizări a fost numit din partea partidului constituțional și deputatul sas Rudolf Schuller. Ziarele săsești se abțin de-a critica proiectul urmând politica veche săsească de-a privi cum uriașul mânăncă pe toți copiii și așteptând să le vie rândul și lor la urmă.

Deputații naționaliști au refuzat, precum am anunțat să mai între în comisiune, făcând un act de protestare împotriva intențiilor de maghiarizare ale proiectului.

— **Viscol mare în București.** Cetim în ziarele de dincolo că ieri a bătut un viscol enorm în București. Viscolul a făcut mari ravagii în toată țara și în Capitală. De pe la orele 8 seara, circulația în Capitală devenise aproape cu neputință. La acea oră se retrăsese nu numai trăsările dar chiar și trăsările de piață. Dela orele 7 în sus, găsirea unei trăsuri pe strade era un lucru foarte rar.

Vântul puternic care a suflat în timpul nopții, — până pe la 2 dimineața când s'a mai potolit, — a făcut în Capitală numeroase stricăciuni. Pe unele strade, ca Dorobanților, sburau tablele de pe case ca niște foi de hârtie. Numeroase garduri, între cari și cel dela imobilul Lahovari din fața Palatului regal, au fost dărâmate; un mare număr de firme au fost rupte. Pe unele strade lumea care circulă trebuia să treacă pe niște morne de zăpada cât casa. Unele case mici au fost acoperite cu desăvârșire de zăpadă, așa că

locuitorii a trebuit să facă o gaură prin zăpadă ca să iasă afară.

— **Conferințele »Asociațiunii« din Sibiu.** Ni-se scrie: Duminecă în 7 l. c. a ținut în Casa Națională din Sibiu dl O. Tăslăuanu o altă interesantă conferință despre »Literatura română mai nouă«. D-sa a arătat în linii generale ce fel era literatura noastră în deceniul trecut și ce direcție sănătoasă a luat în timpurile mai noi, celiind spre mai buna înțelegere câteva pasagii din scrierile câtorva autori. Conferențiarul ne-a spus apoi cum o mulțime de reviste fără mare însemnătate apăreau și dispăreau, neavând o conducere destul de serioasă și fiind influențate de elemente străine; ear din cele cari bine conduse s'au ridicat la un nivel mai înalt a insistat asupra revistei »Sămănătorul« înființată de Vlahuță și Coșbuc; a cărei direcție literară sănătoasă a determinat-o dl Iorga, grupând în jurul ei pe cei mai de seamă scriitori tineri.

Această conferință expusă într-o frumoasă limbă românească o fost ascultată cu viu interes de publicul care i-a exprimat conferențiarului mulțumirea prin sincere și lungi aplauze.

— **Desființarea dreptului de veto la alegerea de papă.** Papa Pius X publică un decret papal prin care desființează dreptul de veto al puterilor lumesti împotriva alegerii de papă a vre-unui cardinal. Papa oprește subit pedeapsă de excomunicație pe orice demnitar bisericesc să prezinte veto al vre-unei puteri și cere ca fiecare nou cardinal să depeie la numirea sa un jurământ special făgăduind păzirea acestui decret.

La ultima alegere papală, se știe, împăratul Francisc Iosif a uzat de dreptul de veto împotriva alegerii cardinalului Rampolla, care altcum ar fi fost ales papă în locul actualului papă Piu X, fost episcop del Sarto în Veneția.

— **Conferențele »Asociațiunii« în Brașov.** Dumineca viitoare va vorbi dl prof. Dr. C. Lacea despre »Pesimismul lui Eminescu alături de pesimismul lui Lenau«. Inceputul la 6 ore seara în sala gimnaziului.

— **Un ucigaș de 4 ani.** Soții Niță din Ploiești au plecat deunăzi de acasă, lăsând pe cei doi copii, un băiat de patru ani și o fetiță de doi ani, acasă. Fiecare dintre copii primi câteva bucățele de zahăr ca să le sugă. Băiatul isprăvise în curând zahărul său și ceru pe urmă și partea sorii-sii. Fetița firește se împotrivi. Atunci băiatul luă un cuțit și înțepă de trei ori pe sora-sa. Pe urmă îi smulse zahărul și-l mîncă liniștit. Un vecin auzi țipetele fetiței, veni și văzu ce se întâmplase. Plină de sînge copilă fu dusă la spital unde muri.

— **Un judecător »calumniat«.** Ziarul slovacesc »Narodni Noviny« din Turocz-Szt.-Márton organul bătrânului luptător Hurban Vaianski a acuzat pe cunoscutul sovinișt Chudovszky Géza, președintele tribunalului din Rozenberg, că »lucrează ca un asasin în interesul maghiarizării«. Chudovszky a inscenat multe procese politice contra slovacilor, cum sunt procesele contra părintelui Hlinka, contra doctorului Šrobay și a altor fruntași slovaci, cari azi mănâncă pâinea temniței. Procurorul a făcut ziarului slovacesc proces. Autorul articolului s'a declarat un măsar, anume Alexandru Izak. Deasemenea a fost acuzat redactorul Iosef Skultety.

— **O invențiune românească.** Dl Petre I. Besman, mecanic la marină, construcția portului Constanța, a inventat, — scrie »Universul«, — o mașină cu mișcare proprie. Invențiunea constă într-o mașină cu mai multe organe, a cărei mișcare de rotație va fi dela sine, fără aer, fără apă, fără foc, fără nici un fel de combustibil solid, lichid sau gazos și absolut fără nici o acțiune magnetică sau electrică. Puterea acestei mașini va fi după voință, proporțională cu mărimea construcției, și tot după voință se va putea pune în mișcare înainte și înapoi, iar viteza de rotație va fi uniformă și constantă la putere egală dela pornire până la oprire. Pe când o mașină de 100 cai vaporii costă timp de 20 ore de mers 100 lei, mașina de care vorbim, cu aceeași putere va costa în 24 ore numai 20 lei; o economie deci de 80% și în același timp fără posibilitatea exploziilor și a incendiilor.

— **Jubileul unei jurnaliste.** «National Zeitung» din Berlin a serbat ceva rar: împlinirea a 50 de ani decând d-șoara Marie Stolze lucrează la acest ziar. Pornind dela o slujbă mică, a izbutit a se urca treptat până la locul de deosebită încredere în care se află astăzi. La împlinirea a 40 de ani de slujbă, împărăteasa i-a dăruit o broșă de aur. În sala expediției, împodobită cu flori, s'a dat banchetul. A luat parte administratorul ziarului, directorul și proprietarul, fiind fiecare câte o cuvântare.

— **Demonstrații sângeroase la Agram.** Ieri s'a întâmplat o ciocnire între naționaliștii croați și desidenții lor, cu care prilej, câțiva legionari au voit să însoțiască pe deputatul Starcević până la locuința lui. S'au schimbat mai multe focuri de revolver între demonstrații și poliție. Sunt mulți răniți.

— **Markos pedepsit la temniță ordinară.** Cunoscutul Markos Gyula, trivialul deputat din Camera ungară, care este totdeauna cu gura plină de cele mari josnice insulte la adresa deputaților români, cu toate că e preot în revereandă, a fost pedepsit eri de tribunalul din Budapesta la 4 luni temniță ordinară și 1000 cor. amendă în bani, pentru că în ziarul său de scandal »Herko Pater« ar fi colonizat Curtea de casație cu acuze de mituire și corupție.

— **Alegere de deputat sinodal.** Din Siria ni-se vestește că la colegiul preoțesc din acel cerc s'a făcut azi alegerea de deputat pentru sinodul eparhial din Arad. A fost ales părintele Vasile Popovici, față cu care protopopul Șiriei Mihai Lucaș a rămas în minoritate.

— **O discuție despre valahi.** În cursul debaterilor procesului de înaltă tradare intentat »conspiratorilor« sârbi din Agram, s'a discutat și asupra cuvântului »valah«. Cetitorii noștri își amintesc de un articol al nostru despre românii din Croația, în care se spunea că în țara asta a existat o numeroasă populație românească, azi slavizată. Iată pe scurt discuția. Apărătorul Dr. Hinkovici ceruse cetirea mai multor lucrări științifice asupra cuvântului »valah«. Spune că cuvântul e de origine nemțească. Citează pravila regelui sârb Uros, în care se oferă sârbilor căsătorii cu »valahele«. Procurorul a replicat că declarațiile acestea confirmă părerea sa că sârbii și valahii nu sunt identici. Credem a reveni încă la această discuție interesantă.

— **Intruchiparea unei grupe vestite.** Wilhelm Klein a reușit a dovedi că Satirul (în Tribuna din Florența) și nimfa care stă pe o stâncă și-și leagă sandalii (ale cărei copii se aflau la Florența și Bruxelles) fac parte dintr-o grupă: Satirul poartă pe nimfă la joc. Se apropie făcând pașuri de danț, zimbând și pleznind din degete. Nimfa a primit îmbierea, zimbește legându-și sandalii și numaidecât va începe danțul. Această grupă se află pe-o monedă dela Kyzikos (aflată la 1888). Wolters arătase că Satirul e cel dela Tribuna din Florența și se 'ntreabă, dacă nu face o grupă cu nimfa. Satirul l a restaurat Michel Angelo, dar a greșit dându-i un instrument în mână, căci trebuia să-l facă plesnind din degete.

Tot la Kyzikos trebuie să fi fost și grupa aceasta și de-aceia a pus-o pe monedă.

Pare c'a lucrat-o un artist din Pergam.

— **Pălăriile femeilor.** Din Praga se anunță următoarea întâmplare hazlie: Pe strada principală o damă voia să între într-o prăvălie de galanterii. Voia numai, căci de intrat nu putea întra din pricina pălăriei sale moustre, diametrul căreia era mai mare decât lățimea intrării. Situația comică a damei a atras o mulțime de lume în fața prăvăliei. Mii și mii de oameni se îngrămădiră în jurul damei, încât circulația vehiculelor a conținut din pricina mulțimei, care inundase strada întregă. În sfârșit au apărut poliștii, cari au imprăștiat mulțimea și au liberat pe dama străntorată între pereții intrării de enorma ei pălărie. Pe strada laterală însă mulțimea se strânse din nou în jurul femeii, petrecându-o cu strigăte de »jos cu moda, rușine, rușine!« Mulțimea a început apoi să fluiera după ea. Numai cu greu s'a putut refugia biata damă în locuința unui portar, unde a petrecut vre-o câteva ore, până să poată scăpa de furia mulțimei.

Ultime informațiuni.

— Prin telefon. —

Ședința Camerei.

Budapesta, 12 Martie.

Azi s'a discutat și adoptat și cel de pe urmă proiect de dare, anume proiectul referitor la administrarea dărilor. A fost adoptat aproape fără discuție, numai la articolul 38 s'a încins o mică controversă. Deputatul Mérey a cerut reducerea dării pentru cazul când produsele de câmp ale agricultorilor sunt nimicite de intemperii neprevăzute. Mezöfi V. și Szabó J. sprijinesc propunerea lui Mérey. Wekerle e împotriva și cere abandonarea ei. Camera însă votează în contra dorinței d. Wekerle, adoptând amendamentul lui Mérey. Cu acestea se încheie discuția.

Se ridică Holló și într'o vorbire plină de elogii la adresa lui Wekerle, relevă marea însemnătate a proiectelor de dare.

Wekerle răspunde mulțumind partidelor pentru sprijinul oferit.

Mâine se va ține o ședință formală, când vor adopta și în a treia citire proiectele impozitelor.

Chestiunea convențiilor comerciale.

Azi a sosit aici, contele Eszterházy, șef de secțiune în mini terul de externe. D-sa va avea o consfătuire cu d. Wekerle în chestiunea convenției comerciale cu România. Vor fi atinse și convențiile comerciale cu statele din Balcani.

Cartușe pe seama Serbiei.

Se telegrafiază: din Salonic: Azi a sosit aici un transport de 160 lazi de cartușe pe seama Serbiei. Turcia a permis transportul pe teritoriul ei.

Starea sănătății doamnei Elena Cuza.

Piatra Niamțu, 11 Martie. Ora 10 a. m. Doamna a petrecut noaptea relativ liniștită. Starea de slăbiciune a Domniței continuă. Nu mai poate tuși de loc. Respirația slabă. Pulsul de-abia se mai simte.

Piatra Neamț, ora 3 d. a. Orice speranță e pierdută. Starea de agonie se poate considera declarată. În câteva ceasuri desnodământul fatal se va produce.

Iași, 12 Martie. Din sursă autorizată aflăm că Domnița Elena Cuza, prin testamentul făcut cu vre-o doi ani în urmă, a lăsat moșia Ruginoasa din județul Suceava spitalei de copii »Caritatea«, subvenționat și până în prezent de Domnița.

Dela judecătorii.

Un proces de calomnie. În numărul său dela 17 Martie 1907 a apărut în »Lupta« un articol de informație scris de părintele protopop Zevedei Murășanu din Orăștie prin care se spunea că avocatul Dr. Karl Grosser a acuzat într'o interpelare la consiliul comunal pensilierul comunal Vasile Aldea de mai multe incorectitudini săvârșite cu banii orfanilor. D. Aldea ar fi vândut d. e. casa duror orfani cu 7000 de cor. pe când casa valora 10.000 de cor. și ar fi câștigat și alte sume pe cale neiertată dela orfani, ca epitrop orfanal.

Ancheta consiliului comunal a găsit însă mai târziu acuzele avocatului Grosser neadevărate. În baza asta d. Aldea a făcut proces de calomnie părintelui Murășanu pentru corespondența din »Lupta«. Procesul s'a judecat la curtea cu juri din Budapesta. Părintele Murășanu s'a declarat autorul corespondenței și a cerut să-i-se permită de-a face dovada acuzelor. Tribunalul a acordat rugarea sa și l'a achitat în baza dovezilor făcute.

Posta Administrației.

Pantelimon Ardelean, Dubești. Am primit 8 cor. abonament până la 1 Februarie 1909.

Economie.

Târg de tauri în Lugoj. Reuniunea economică din comitatul Caraș-Severin aranjază Duminecă în 21 Martie, în Lugoj, târg pentru tauri de de prăsilă. Economii, cari au tauri de vândut să anunțe numărul etatea și soiul taurului, cu două zile înainte.

Industria automobilelor. Exportul automobilelor franceze, care scăzuse anul trecut cu 15 milioane fr., azi este iarăși în creștere. Dacă însă fabricile și-au reluat iarăși activitatea lor de mai nainte, aceasta activitate diferă; majoritatea lor trăește din producția automobilelor mici, ușoare și eftine. Pe când mai înainte pentru două milioane franci d. e., se exportau 15 automobile cu prețul de 12'000 până la 15'000 franci, azi pentru aceeași sumă se exportează 300 de automobile cu prețul de 6-8000 franci.

Majoritatea acestor automobile se predă diferitelor societăți de întreprindere și de închirieri de automobile.

Mai ales în orașele mare, s'a găsit cu mult mai practic a se înlocui trăsura de piață și chiar de casă cu un automobil, câștigând prin aceasta și marele public și întreprinzătorii. E un paș al progresului, care se resiminte și pe terenul economic.

Piața de cereale din Arad.

12 Martie

Anomalia vremii tot mai dănuiește. Peste câteva zile va sosi și data oficială a primăverii dar afară tot mai fulguesește. Nu-i de mirat deci că se aud plângeri pentru vremea neprielnică, căci o schimbare a ei e de dorit. Tendința pieții pierde greu din statornicie.

S'au vândut azi:

grâu 300 mm.	13-40—13-60
cucuruz 200 mm.	6-60—5-70
Ultimele note:	
săcară	6-50—60
ovăs	7-10—80
orz	7-50—60

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 12 Martie 1909.

INCHEIEREA la 1 ORĂ și jum.:

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următorul

Grâu nou

De Tisa	— — — —	26 K.	55—26 K.	85 fl.
Din comitatul Albei	— — — —	26	> 15	26 > 50
De Pesta	— — — —	26	> 20—26	> 55
Bănățenesc	— — — —	26	> 50—26	> 80
De Bacica	— — — —	26	> 30—26	> 70
Săcară	— — — —	19	> 70—19	> 90
Or. ul de nutreț, cvalit. I.	— — — —	17	> —	17 > 20
> > calitat. a a I.	— — — —	16	> 50—16	> 80
Ovăs	> > >	I.	17	> 55—18 > —
> > >	> > >	II.	17	> 25—17 > 55
Cucuruz	— — — —	14	> 05—14	> 25

Redactor responsabil Constantin Savu.

Editor proprietar Gheorghe Nichin.

Un candidat de avocat cu praxă

afilă aplicare numai decât în cancelaria
advocatului **Dr. Gavril Cosma** în **Be-
luș** (Belényes).

Licitațiune minuendă.

În conformitate cu concluzul Ven. Con-
sistor diecezan din Arad pe baza planului
și proiectelor de spese aprobate cu Nr.
2701 anul 1907, se escrie concursul de
licitațiune minuendă pentru zidirea de nou
a sfintei biserici gr. or. rom. din comuna
Apateu (protoprezbiteratul B. Ineu) cu pre-
țul de esclamare peste tot în sumă de
37261 coroane 35 fil. Licitatiunea se va
ține în Apateu pe ziua de **21 Martie 1909**
la orele 11 a. m. în localitatea școlii
din loc.

Licitanții au să depună cu începerea li-
citațiunii vadiu 10%, din prețul de escla-
mare, adică 3726 cor. 10 fil. în număr
sau în hârtii de valoare acceptabile.

Planul, proiectul de spese și condițiunile
de licitație se pot vedea la oficiul parohial
din Apateu.

Comuna bisericească își rezervă dreptul
de a angaja pe acel întreprinzător dintre
reflectanți, în care va avea încredere mai
mare.

Licitanții nu au dreptul de a pretinde
nici un fel de spese pentru participarea
la licitațiune.

Apateu, la 20 Febr. (9 Martie) 1909.

Atanasiu Popoviciu
preș. com. par.

In Sibiu (Nagyszeben).

Vanele de baie Stuchlich

O plesă e numai cu 40 de cor.

Încălzește în 3/4 de oră
150 de litri de apă, pen-
tru care consumă ca com-
bustibil numai 10 fileri de cărbuni de lemn

O vană de neîncălzit numai 24 cor.

Lungimea fundului vanei 122 cm.

„ „ „ Înălțimea de 60 cm. „ „

Comenzile se estuesc imediat și se trimit
cu ramborsă.

Gustav Stuchlich

Entenqassa 17. HERMANSTADT. Saggasse 15.

Dela

THEIL JOZSEF

fabricant de salamă și cărnățării
în Mediaș (Medgyes)

se capătă următoarele:

Cărnățării pe Ianuarie:

Salamă ung. prima	—	—	—	prețul 1 kg. Cor. 2-75
prețul se urcă lunar cu 10 fil.				
Cărnaț veritabil de Crakovia	—	—	—	1-90
„ de Paris	—	—	—	1-40
„ veritabil de Debrețin	—	—	—	1-70
„ de șuncă	—	—	—	2-40
„ de Galțița	—	—	—	1-40
„ afumată	—	—	—	1-70
Șuncă afumată	—	—	—	1-80
Salamă cărnoasă de Ciuj	—	—	—	1-60
Slănină de Debrețin afum. și cu ardei	—	—	—	1-44
„ groasă albă	—	—	—	1-40
„ afumată	—	—	—	1-50

Catalog de prețuri se capătă dela **Theil József**
fabricant de salamă în Mediaș (Medgyes).

80.000 pruni bosneaci altoiți

pentru prăsăd re, de speci cu fructe mai
mari și deosebit de frumoase, de color
neagră, care au fost premiate cu prima
diplomă a guvernului țării din Sarajevo, la
expoziția din Viena, Budapesta și la expo-
ziția universală din Paris cu medalia de
argint.

Se află spre vânzare la

Sava T. Kojdici, Brčka (Bosnia)

din pepiniera proprie.

CONCURS.

»Sătmăreana«, institut de credit și eco-
nomil, societate pe acții publică concurs
pentru un post de oficial dotat cu salar
anual de 1200 coroane și adauz de sa ar în înțe-
lesul statutelor; eventual pentru un post de
practicant cu salar anual de 840 coroane.

Funcționaril neinsurați au cortel comun gra-
tuit în casa institutului.

Novalesul va fi definitivat în postul său, iar
practicantul denumit de oficial stabil după un an
de probă prestat spre îndestulare.

Reflectanți la postul de oficial au să docu-
menteze praxă de cel puțin un an, iar ambii, că
au absolvat cu maturitate o școală comercială
superioară; că posed deplin în vorbă și scris
limba română, maghiară, eventual și germană.

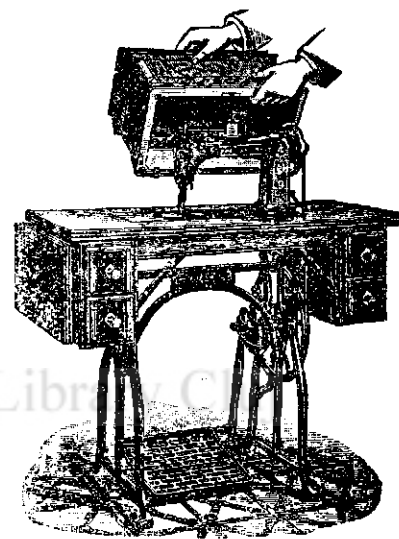
Reflectantul ales poate ocupa postul imediat,
dar dator este să-l ocupe cel mult în 1 lunie a. c.

Recursele înzestrate cu copiele de documente
se vor trimite în Seini (Szinérváralja) până
în 3 Aprilie st. n.

Seini, la 9 Martie 1909.

Directiunea.

Cea mai veche prăvălie de mașini de cusut și
biciclete din Ungaria-de-aud.

Distins în Timișoara
la anul 1891 cu
marea medalie
de argint.

Fondat la 1880.

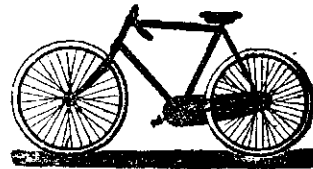
Reinhold ZOLLER

măiestru mecanic
FEHÉRTÉMPLOM
Schillergasse 8.
lângă „Burg“.

Își recomandă
on. public din

loc și provincie marelui său atelier me-
chanic unde se repară tot felul de mașini
de cusut și biciclete.

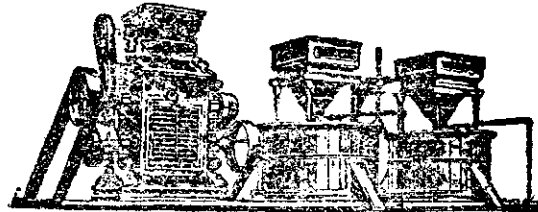
Ține în deposit cele mai
bune biei 1 to 20', mașini
doausut și obiecte de casă
și industrie, așa d. e.
părți singuratic de ma-
șini și biciclete.

— Prețuri moderate, serviciu prompt. —

Martin Droszt

temnările de mori și edificii.
Biserica-Albă, (Fehértéplom) str Petőfi nr. 63.

Se recomandă pentru lucrări de mori
și de edificii cari cad în bransa lui, d. e.

Construcție și reconstrucție de mori de
apă, aburi și cu motor, mori înalte, semi
înalte și plane, mai departe tot felul de
montări complete de curățit, mașini de
cernut și mașini automate pentru ameste-
carea făinei etc. se săvârșesc prompt și
corespunzător tuturor împrejurărilor.

Se primesc tot felul de mașini usate
pentru renovare și reconstrucție. Tot ase-
menea se primesc lucrări de construcțiuni,
aranjarea locuirțelor, a prăvăliilor, biu-
rourilor și școlilor cu prețuri favorabile.

La dorință trimitte desemnuri de plan și proiect
de buget.

E o noutate
de senzație
pentru
menagere!

Măngălăul meu patentat

care face revoluție în menagi și devine indis-
pensabil în orice casă. Inmanuarea lui e simplă
și ușoară, încât îl poate inmanua fără oboseală
și o fetiță de 14 ani.

Măngălăul meu nu rupe rufe, se
— lucrează cu el curat și frumos. —

Il expediază inventatorul

KELEMEN MÁRTON

strungar artistic

— Győr, Andrásy-ut 24. —

Catalog gratuit și porto-franco.

Fritsch & Connert

atelier de ghete.

Mediaș — Mogyos.

Lucru de mână garantat.

Ghete de șevro pentru domni . . .	K 11'—
„ „ box „ „ „ „ „ „ „ „ „	K 11'—
„ „ șevro pt dame cu bumbi	K 10'50
„ „ „ „ „ cu șirete	K 9'50
Jumătăți de șevro pentru dame . .	K 8'—
Ghete tari de muncitori dela . . .	K 6'80
Ghete de copii dela	K 3'—

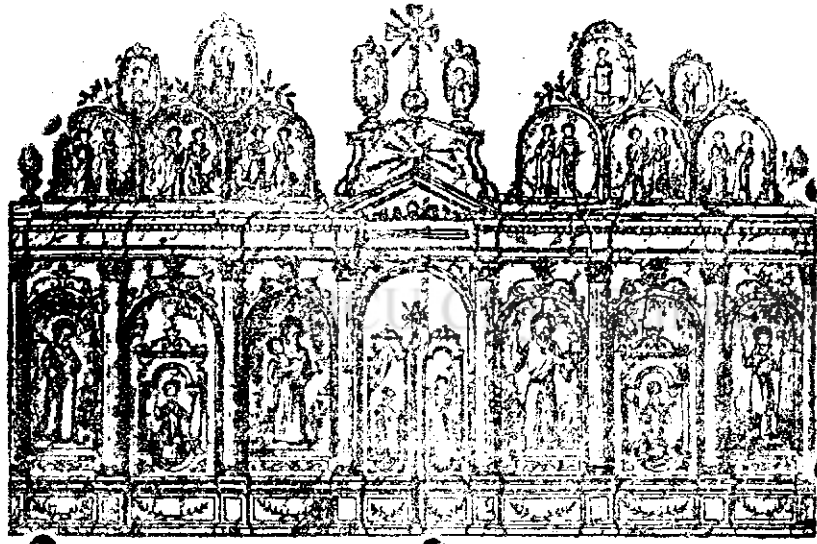
Material de I-a clasă.

Cel mai mare institut de industrie artistică bis. din Ungaria.

Lewisch Robert

sculptor și arhitect de altare

Szombathely.

Face tot felul de mobilier de biserică, așa ca:

Iconostase și altare — statui de piatră și lemn — amvoane și scaune de spovedanie — sieriul Domnului, grota Mariei de Lour — cristelnițe, icoane de stațiune — sculptură în relief sau pictură — străni — pictură de biserică și altare.

Renovează în stil altare vechi, amvoane și statui, aurește și marmorează.

Preț-curent, proiect de buget și planuri gratis. Dacă sunt chemat pentru examinarea lucrului, mă duc ori-unde pe cheltuiala mea proprie.

Cel dintâiu atelier de pietri monumentale aranjat cu putere electrică.

GERSTENBREIN TAMÁS és TÁRSA

măiestru de monumente și pietri de cimitir — Fabricație proprie din marmoră, granit, labrador etc.

Din pietri de mormânt magazina se află în Kolozsvár, Ferencz József-ut 25.

Cancelaria și magazinul central:

Kolozsvár, Dézsma-u. 21.

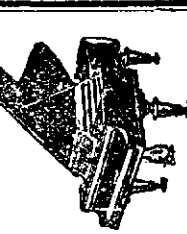
Telefon 662.

Filiale: Nagyvárad, Nagyszeben, Déva și Bánpatok.

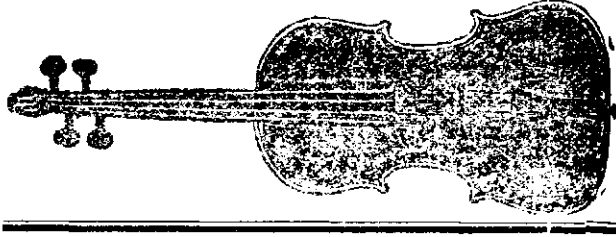

Nu-i așa că vă năcăjiți! Desceea avitați de azi înainte Sogredinici și Timișoara și trimiteți ori-ce instrument de ori-ce fel la **Toskanovics Vilmos** fabricator artistic de instrumente muzicale, în Biserica „bă”, (Fehértetpiom főutca) peste drum de bazarul bisericel române.

Tine în depozit cele mai bune pianne și pianne, Resonator-Mignon și fabricații din siretătate, lemn de nuc american, negru cu lestru și de mahagoni cu claviatura admirabilă. Tot odată primește să repare artistic cu prețurile cele mai favorabile și pe lângă garanție, instrumente muzicale de aramă, cu coarde, violoncelle cele mai bune și pianne.

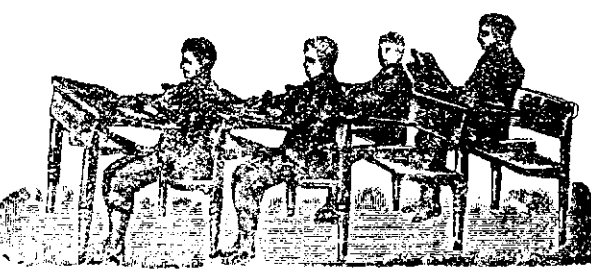
Tine în depozit fabricațiile cele mai bune.

Bănci

de școală

de diferite sisteme, mai ales se recomandă cele solide și ieftine, bănci de școală cu două locuri de șezut

Patent Pfarer I. Konnerth acestea au un pult tare, distanță minimală, călimar de cerneală portativ, și un sistem simplu de întors banca, prin ce e ușor de a se curăți școala și se pot comanda în șapte mărimi. Modele se trimit la dorință. Bănci de probă sunt în atelierul de măsur al lui

Nagyszeben, Elisabetgasse 53. Wilhelm Connerth.

Cea mai mare școală de viață de vie

sub supravegherea statului este

Colonia agr. **MILLENIU** din Nagyösz com. Torontal.

Se prinde 500 jug. cat. Depozit de mai multe milioane. Catalog de prețuri gratuit.

CUMPARARE DELA COL. AGRIC. MILLENIU.

CUMPARARE — DIN ALT LOC.

Dubinievicz Oszkár

comerțiant de articole medicale chimice și parfumuri.

Kolozsvár, str. Deák-Ferencz nr. 8.

Recomandă în prețurile cele mai ieftine: **Esențe de rom și lichouri cu prescripții de pregătire**

Văpseli mirositoare

Parfumuri, pudre, săpunuri din țară și străine. Gazete pentru instrumente de manicurare și parfumuri

Petrol-China cel mai bun mijloc contra mătrecii a căderii părului și cărunțirii. Prețul Cor. 1-20